

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA

Denizli Milletvekili

Gümüşhane kent merkezine 50 kilometre uzaklıkta, deniz seviyesinden 2 bin 140 metre yükseklikteki Taşköprü Yaylası'nda yer alan kaynağı ve akarı olmayan 12 bin yıllık olduğu bilim insanlarınca ifade edilen Dipsiz Göl'de "hazine arama" gerekçesiyle izin verilen ve dozerlerle yapılan kazı çalışması sonucu Dipsiz Göl geri dönüşü olmayan bir şekilde tahrip edilmiştir. Basın organlarına yansıyan haberlerdeki görüntülerle sınırlı olmayan bu tahribatın sorumlularının açığa çıkarılması zorunludur. Konuyla ilgili olarak 14 Kasım 2019 tarihinde yaptığı açıklamada, Gümüşhane Valiliği başvuru üzerine ilgili kurum görüşleri alınarak kazıya izin verildiğini açıklamış, kazının İçişleri Bakanlığı temsilcisi, Maliye Bakanlığı temsilcisi ve Müze Müdürlüğü temsilcisi ile jandarma ekipleri gözetiminde define kazısı yaptırıldığını, 4 gün süren arama çalışması sonrasında, 10.11.2019 tarihi itibarıyla alanda kapatma işlemi yapılarak alanın eski haline getirildiğini, define araması yapılan alanda taşınır taşınmaz herhangi bir kültür varlığına rastlanmadığını belirtmiştir. Dipsiz Göl'ü tahrip eden bu kazı kamu görevlileri, jandarma ve yetkililerin katılımıyla iş makineleriyle gerçekleştirilmiştir. 12 bin yılda oluşan gölün suyunun boşaltılıp sonrasında tekrar eski haline getirildiğini iddia etmek bilimsel görüşlerle çelişmektedir. Ekosistemin ve ulusal doğal-kültürel varlıklarımızın tahribatının kamu görevlilerinin izniyle gerçekleşmiş olması bu yıkım ve yok edişi bambaşka bir noktaya taşımaktadır. Bilim insanları, yapacakları araştırma ve kazılar için çok sayıda izne tabi tutulurken "define" hevesiyle yapılan başvuruya hangi kriterlere göre izin verilip Dipsiz Gölü yok eden bir çalışmaya göz yumulduğuna dair eleştirilerini dile getirmektedir. Define Arama Yönetmeliği gereğince, define aranacak alanın 100 m²'yi geçmemesi gerekmektedir. Dipsiz Göl'de çalışma yürüten yetkilere göre alanın 700 m² büyük olduğu iddia edilmektedir. Bu bağlamda;

- 1- 12 bin yıllık tarihe sahip olduğu bilinen, doğa yürüyüşü, kampçılık, kuş gözlemi yönünden turistik özellik taşıyan bölgenin telafisi mümkün olmayan zarara uğramasında sorumlu olan kamu görevlileri ve define arama faaliyeti yürüten kişiler hakkında adli ve idari işlem başlatacak mısınız?
- 2- Mevzuat hükmüne aykırı olarak, define aranmasına onay veren Gümüşhane Valiliği, Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ve Gümüşhane Müze Müdürlüğü yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulunacak mısınız?
- 3- Define aramak için izin verilen Dipsiz Göl'de Roma İmparatorluğu'nun Anadolu'daki 4 büyük lejyonu arasında gösterilen 15'inci Apollinaris lejyonunun var olduğuna inanılan hazinesinin arandığı iddia edilmiştir. Böyle bir durumda, neden ilgili alanın koruma statüsüne alınmasına ilişkin işlem yürütülmemiştir?
- 4- Define yapılan alanının eski haline getirilebilmesi için, başvurucudan ne kadar ücret alınmıştır. Bu ücret nasıl hangi kriterlere göre hesaplanmıştır?